

Alfred Boix, Inmaculada Rodríguez-Piñero i Angel Luna, autors de la ponència marc.

El PSPV, més PSOE que mai

Dos mesos abans del congrés del qual eixirà el nou líder del PSPV-PSOE, la formació proposa a la seua militància una refundació que consisteix a edulcorar allò que hi queda de valencianisme, assumir el discurs del PP i batejar-se com a Partit Socialista de la Comunitat Valenciana.

Entre les cites més cèlebres atribuïdes a Groucho Marx n'hi ha una que ben bé podria aplicar-se als socialistes valencians: "Aquests són els meus principis; però si no us agraden, en tinc uns altres." Precisament això és el que, a ulls de molts militants socialistes valencians, els proposa el PSPV-PSOE per a l'XI congrés del partit, que tindrà lloc a final de setembre. Quan falten poc menys de dos mesos per a la cita en què els socialistes hauran de triar

nou líder –de moment, de candidats n'hi ha quatre, si bé cap no concita la il·lusió de la militància–, els responsables de redactar la ponència marc han presentat un document que, tant si és per a bé com per a mal, fa trontollar els fonaments de la formació. Allò que per a uns resulta una "refundació", per a uns altres és una "liquidació"; allò que uns consideren una "actualització", per a uns altres constitueix una "renúncia incomprensible".

El debat, doncs, és a taula. Els responsables de la confecció del menú han estat Alfred Boix, Inmaculada Rodríguez-Piñero i, molt especialment, Àngel Luna, és a dir, les tres persones designades per Leire Pajín per redactar la ponència marc d'aquest XI congrés dels socialistes. En ells ha recaigut la responsabilitat de redactar les línies bàsiques sobre les quals s'hauria de sostenir un PSPV-PSOE desorientat per tretze anys de derrotes electorals i per la itinerància dels seus líders. I els interessats han respost a l'expectativa presentant un text de vuitanta pàgines que, lluny de proposar un maquillatge de la façana, anima a fer una rentada de cervell, ni que siga a costa de liquidar la pròpia identitat d'un partit fundat ara fa trenta anys. "Més PSOE i menys PSPV" sembla la màxima d'un document que decanta definitivament la balança socialista a favor dels partidaris de les tesis més jacobines dins el partit. Ferraz, a través de Leire Pajín, hi ha donat el vist-i-plau.

Entre la refundació i el transvestisme. El congrés portarà per lema "Amb tu, un nou projecte" i a aqueixa premissa s'han aferrat els redactors de la ponència marc. Boix, Rodríguez-Piñero i Luna proposen una *refundació* del partit que tracta de persuadir les classes mitjanes que els socialistes valencians són els qui poden defensar més bé els seus interessos. Girar al centre, en definitiva. "Aproximadament, el 40% dels valencians se situen en posicions de centre. La societat valenciana es declara aproximadament un 10% més de centre que la resta d'Espanya", apunta el document basant-se en enquestes del Centre d'Investigacions Sociològiques. Les "classes mitjanes" i la seua desafecció cap a les sigles socialistes apareixen com la gran obsessió dels autors de la ponència. Per "obrir-se als sectors del centre" es proposa "efectuar un esforç de comprensió de la societat valenciana, estar atents als seus canvis".

L'altra dèria que traspua de la ponència socialista és la capacitat que el Partit Popular ha tingut al llarg dels darrers tretze anys de patrimoni-

alitzar la defensa del valencianisme davant la societat. Els ponents no van desencaminats a l'hora de fer aquesta constatació, tal com coincideixen a apuntar tant els partidaris com els detractors de la ponència marc. Per mitjà d'un discurs edulcorat amb una retòrica quasi mística ("vivim un època com no s'havia viscut des del Segle d'Or", ha dit i repetit el president de la Generalitat, Francesc Camps, en tots els fòrums on ha tingut oportunitat de fer-ho) i gestos com la recuperació per al patrimoni valencià del monestir de la Valldigna o la llei de règim econòmic matrimonial, procedent dels Furs, el Partit Popular ha sabut revestir-se d'una pàtina de *valencianisme ben entès* que ha arrelat a força de repetició.

Per fer front a aquesta realitat, la ponència socialista vol "dotar el nostre projecte, discurs i missatge de més identitat en clau valenciana". I, per aconseguir-ho, el document proposa de traspasar una de les línies roges que mai abans ningú no havia gosat trepitjar: canviar el nom de la formació: de *Partit Socialista del País Valencià* a *Partit Socialista de la Comunitat Valenciana*. Per justificar aquesta transmutació, els redactors apunten l'argument següent: "*País Valencià* implica una incongruència amb el marc polític que nosaltres hem promogut. Un partit amb vocació de govern no pot aferrar-se a un imaginari particular que no es correspon amb el de la societat que aspira a persuadir." Dat i beneït.

La bomba PSCV. El controvertit contingut de la ponència dels socialistes ha tingut la virtut –i això cal reconèixer-ho– d'encendre el debat en un partit que els darrers anys s'havia mogut en la més absoluta atonia. La mediocritat del discurs ha coincidit, a més, amb l'abandó gradual de les tesis més valencianistes a l'interior del partit. Els socialistes valencians, els únics amb possibilitats reals de governar el País Valencià, tal com apunten alguns analistes, han renunciat a presentar propostes en clau valenciana i a erigir-se com un partit en clau nacional. L'actitud del PSPV-PSOE contrasta força amb l'exhibida pels seus coreligionaris a l'altre cos-

Trenta anys d'equilibris desiguals

La convivència entre les sensibilitats més jacobines i més valencianistes ha estat constant en els trenta anys d'història de l'actual PSPV-PSOE. Aquesta ambivalència forma part de la gènesi de la formació, que data del 25 de juny de 1978. Aquell dia, els socialistes valencians van decidir de convergir amb el PSOE i conformar un únic partit.

Perquè això passara, el PSPV havia hagut de viure abans una èfmera i tortuosa experiència electoral. El partit tenia l'origen en el Grup d'Acció i Reflexió Socialista (GARS), constituït el 1973 dins la universitat, que després donà peu a la constitució efectiva del PSPV, el febrer del 1977. Aquells anys, la formació, encapçalada per Vicent Ventura, havia aconseguit absorbir els grupuscles de partits minoritaris que també tenien per senyes d'identitat el valencianisme i el socialisme. El procés de maduració del PSPV, però, coincidia en el temps amb la consolidació del PSOE com a força hegemònica del socialisme a l'estat espanyol. Les pressions externes van propiciar que dos mesos abans de les primeres eleccions democràtiques, el partit es dividira en dos, entre els partidaris de la via valencianista i els qui propugnaven una aliança amb el PSOE. La divisió va durar poc: el PSPV va aconseguir uns resultats paupèrrims a les eleccions que l'obligaren a replantejar-se el futur. De la decepció per aquells resultats va nàixer, el 1978, l'actual PSPV-PSOE. L'acta fundacional del nou partit la van redactar Joan F. Mira, Joan Romero i Vicent Soler. D'aquesta manera es donava carta de naturalesa a un partit en el qual, tot i la dualitat de les sigles, les tesis més valencianistes anaren diluint-se, primer, per l'hegemonia d'un lermisme pactista i, després, per la confusió que motiven tretze anys a la bancada de l'oposició.

tat del Sènia. Si el primer secretari del Partit Socialista de Catalunya es permet el luxe d'estirar les orelles des de la tribuna al president del govern espanyol o es planteja seriosament la possibilitat de constituir grup parlamentari propi al Congrés espanyol, el PSPV renuncia a la històrica estructura comarcal per ordre del PSOE o necessita, per inoperància pròpia, la tutela de Madrid per a eixir dels seus propis embolics. Les sigles PSPV, en el siamès PSPV-PSOE, fa temps que perden força i la ponència política de l'XI congrés del setembre sembla alçar-ne acta de defunció.

Si la *refundació* del PSPV-PSOE es consumarà o no és, ara per ara, en l'espai de les incògnites. L'última paraula la tindran els delegats al conclave socialista de final de setembre. De moment, les veus descontentes amb la possibilitat de convertir-se en una *cara B* del PP es van deixar sentir. Ximo Puig i Francesc Romeu, candidats a ocupar la secretària general del partit, han manifestat el disgust amb la ponència marc, per exemple. I, a primera vista, tot sembla apuntar que un hipotètic canvi de nom desagradaria majoritàriament als militants de les comarques.

Per a Vicent Soler, ex-conseller durant el govern Lerma, i representant de les tesis més valencianistes dins del partit, la renúncia a les sigles PSPV constituïria "una barbaritat política". Els socialistes, a parer de Soler, "han deixat passar els anys sense construir un discurs valencianista alternatiu. Aqueixa ommissió ha fet que sigles representatives d'aquesta alternativa, com les de *PV*, hagen quedat en desús". "Si alguna cosa simbolitza millor l'alternativa al valencianisme buit, retòric i victimista de la dreta valenciana són les sigles *PV*. En lloc d'omplir de prestigi i contingut social, cultural i polític aquestes sigles, les abandonen, com certificant una incapacitat de construir alternatives", critica un home del puny del qual va eixir un part de la ponència del congrés del 1978 en què es va signar la convergència de PSPV i PSOE.

En la mateixa línia hi ha l'opinió de José Ignacio Pastor, director de la fundació socialista Societat i Progrés. Per a Pastor, el partit ha de can-

Les línies roges de la ponència marc

“El valencianisme, senyal d’identitat dels socialistes valencians, exigeix una reformulació que l’allunya d’essencialismes –faltats, d’una altra banda, de respatler històric– i del victimisme regionalista segregador que promou la dreta i que ha començat a arrelar en part de les classes mitjanes satisfetes, abans definides com a progressistes.”

“Els resultats electorals demostren que som el partit que identifica millor la majoria del valencianisme. *País Valencià* significa una incongruència amb el marc polític que nosaltres hem promogut. Un partit amb vocació de govern no pot aferrar-se a un imaginari particular que no es corresponga amb el de la societat que espera persuadir.”

“El nacionalisme, concebut com a identitat de la diferència respecte a l’espanyol, no té suport a la Comunitat Valenciana. [...] A la vista d’aquesta constatació, l’aspiració de ser majoritari en la Comunitat Valenciana exigeix un distanciament de nocions nacionalistes, interioritzades o a manera d’aliança estratègica.”

“Per aconseguir la confiança de la majoria, el socialisme valencià ha d’obrir-se a les inquietuds i demandes d’eixe segment que es reconeix en el centrisme.”

viar les “estratègies perquè la gent no s’identifica amb el seu programa”, però això no demana necessàriament canviar el nom, perquè “PSPV-PSOE és una marca reconeguda al país que té un component d’identificació”. Els socialistes “hem d’aprofitar la nostra pròpia marca” i alhora dur endavant un “*aggiornamento*, en el sentit italià: una actualització del nostre discurs perquè la societat ha canviat”.

Per a Amparo Marco, diputada per Castelló a les Corts, la qüestió de les sigles no hauria de monopolitzar el debat. “Amb les sigles PSPV-PSOE hem guanyat i perdut moltes eleccions”, reclama, tot repetint l’argument esgrimit per un sector del PSPV que acceptaria com un mal menor el canvi de nom. Marco es mostra més rotunda respecte al tomb cap al centre a què apunta la ponència. Els socialistes, a parer seu, “han de confeccionar un programa que resolga els problemes de la gent amb una visió d’esquerres”.

Per a Vicent Soler, “mimetitzar el discurs del rival victoriós és còmode però ingenu, perquè els electors sempre prefereixen el producte autèntic al succedani. Que el PPCV haja pogut concitar en la majoria electoral la convicció que és l’únic partit va-

lencià de veritat no és tan sols mèrit propi, sinó demèrit dels socialistes”, apunta a tall d’autocrítica.

De l’Estatut de Benicàssim al PSCV. Però no tot són crítiques. A Rafa Rubio, peça important dels socialistes a la ciutat de València, el canvi de nom no li representa “cap problema”. “No hem de tenir cap complex a incorporar el terme *Comunitat Valenciana* perquè és, en definitiva, una adaptació a la terminologia oficial, a la qual nosaltres vam donar suport en el preàmbul de l’Estatut. Cal ser coherents.”

Les paraules de Rubio arrepleguen la posició d’un gens negligible corrent d’opinió del partit que passa per alt les cessions històriques del PSPV i elimina les molles que resten de la liquidació. Els socialistes van ser, al cap i a la fi, peça clau en la renúncia

Els candidats Alarte i Ábalos se senten còmodes amb el viratge al centre del PSPV

a tots els símbols i principis defensats pel nacionalisme valencià i pel PSPV mateix durant la negociació del primer estatut valencià, conegut per Estatut de Benicàssim, l’any 1982. En aquell text, teledirigit des de Madrid, les forces conservadores van aconseguir que els socialistes acceptaren un estatut descafeïnat en contingut i en simbologia. “La imbecilitat de *Comunitat Valenciana* me la vaig inventar jo”, ha arribat a dir en una entrevista a aquest setmanari Emili Attard, home fort d’UCD al País Valencià i un dels principals instigadors de l’anticatalanisme.

Per una altra banda, Àngel Luna, coautor de la ponència i a qui alguns atribueixen la paternitat dels aspectes més polèmics del text, lamentava en un article a *Levante-EMV* la polseguera que ha alçat el possible canvi de sigles i apostava per incorporar el terme *Comunitat Valenciana* perquè resulta “més inclusiu, la qual cosa ens pot permetre un accés més fàcil a la majoria social”. “Les enardides respostes que ha provocat la qüestió de les sigles demostra que el fet té un elevat component emocional i jo sempre procure ser respectuós amb les emocions”, apuntava Luna, ex-alcalde d’Alacant i actual portaveu del PSPV-PSOE a les Corts. Per a ell, a la ponència marc “no hi ha renunciés. Només hi ha és un intent d’ampliar la nostra base electoral de suport, com a únic mitjà per a guanyar les eleccions”.

Entre els candidats a convertir-se en el nou secretari general dels socialistes valencians en el pròxim congrés, la *refundació* del partit té l’aquiescència de Jorge Alarte (“Sabem que som el PSOE valencià, som els de Pablo Iglesias”, ha dit); i de l’etern aspirant José Luis Ábalos, per a qui la defunció del terme *País Valencià* serviria per a “sintonitzar amb la majoria i deixar-nos d’esquizofrènia”.

Esquizofrènic o no, el setembre ja és marcat al calendari dels socialistes com el mes en què hauran de decidir si signen la sentència de mort del PSPV o si, per contra, rehabiliten les sigles i el seu contingut per tornar-les a la vida des del regne dels morts.

Violeta Tena